

عنوان مقاله:

فرآیند انتقال الگوی فکری امامیه از اجتهاد به اخباری گری در قرن یازدهم

محل انتشار:

مجله مطالعات فهم حدیث، دوره 9، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

حامد مصطفوی فرد - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان، کرمان.

خلاصه مقاله:

سخت گیری های حلقه فکری محقق اردبیلی در پذیرش روایات منجبر به آشکارشدن نقاط ضعف این الگوی اعتبارسنجی روایات شد و در نتیجه انتقاداتی نسبت به الگوی پذیرش روایات در مکتب حله شکل گرفت و این امر زمینه را برای بحران علمی و ارائه الگوهای جدید فکری در مواجهه با سنت فراهم کرد. در این میان برخی همچون ملاعبدالله شوشتری و میرزا محمد استرآبادی بازگشت به سیره متقدمان را پیشنهاد دادند، البته اولی رویکرد متکلمان متقدم (شیخ مفید و سیدمرتضی) را پذیرفت و دیگری رویکرد محدثان متقدم (کلینی و صدوق) را. طیفی دیگر نیز که در راس آن ها شیخ بهایی و میرداماد حضور داشتند، با تعلق خاطر به مکتب حله، به جای تغییر در مبانی بنیادین خود، سعی کردند تا در درون مکتب حله اصلاحاتی را ایجاد کند و توسعه ای را در پذیرش روایات قائل شوند. در اواسط سده یازدهم نیز گروهی از مجتهدان از جمله محمدبن حسن بن زین الدین، فاضل تونی و محقق سبزواری بعد از نگارش «الفوائد المدنیه»، متأثر از این اثر، اجتهادی اخبارگرا را پیشه کردند. اما از میان تمامی این الگوهای ارائه شده در مواجهه با سنت، الگوی میرزامحمد استرآبادی توسط شاگردش محمدامین استرآبادی در قالب «الفوائد المدنیه» تئوریزه شد و توانست در میان جامعه علمی امامیه مقبولیتی عام پیدا کند و اخباری گری به مدت دو قرن بر حیات فکری امامیه مسلط شود.

کلمات کلیدی:

مکتب حله، مکتب اخباری گری، محقق اردبیلی، محمدامین استرآبادی، ساختار انقلاب های علمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1709344>

